

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 09 sierpnia 2024 r.

WRR-I.431.1.2024

**Pani
Marta Serzysko
Wójt
Gminy Borowie
ul. Aleksandra Sasimowskiego 2
08 - 412 Borowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz. U. z 2023 r. poz. 1983; zwanej dalej „Ustawą”), w związku z art. 28 ust. 4 pkt 7) Ustawy i § 7 umowy o dofinansowanie nr RFRD/20/2021 z 20 lipca 2021 r. (zwanej dalej: „UoD”), kontrolerzy:

1. Damian Stańczykowski – kierownik Oddziału Projektów i Kontroli w Wydziale Rozwoju Regionalnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, upoważnienie nr WTRR/3/2024 z 19 stycznia 2024 r. oraz upoważnienie nr WRR/3/2024 z 26 kwietnia 2024 r., pełniący funkcję przewodniczącego zespołu kontrolującego, dokonujący ustaleń w zakresie procesu rzeczowej realizacji zadania,
2. Bożena Bartosz – inspektor wojewódzki w Wydziale Rozwoju Regionalnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, upoważnienie nr WTRR/4/2024 z 19 stycznia 2024 r. oraz upoważnienie nr WRR/4/2024 z 26 kwietnia 2024 r., dokonująca ustaleń w zakresie procesu rzeczowej realizacji zadania,
3. Aneta Trawicka - kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, upoważnienie

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4ld68r/skrytka
www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

nr 354/WK/2024 z 10 maja 2024 r., dokonująca ustaleń w części dotyczącej zakresu finansowego zadania,

4. Monika Sapińska – zastępca kierownika Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, upoważnienie nr 41/WK/2024 z 12 stycznia 2024 r. oraz upoważnienie nr 353/WK/2024 z 10 maja 2024 r., dokonująca ustaleń w części dotyczącej zakresu finansowego zadania,

przeprowadzili w okresie od 23 stycznia do 10 lipca 2024 r. kontrolę problemową w Gminie Borowie z siedzibą przy ul. Aleksandra Sasimowskiego 2, 08 - 412 Borowie.

Przedmiotem kontroli była prawidłowość wykorzystania dofinansowania udzielonego na podstawie UoD pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości dofinansowania, a stopniem realizacji zadania pod nazwą „Przebudowa drogi gminnej Nr 130144W w miejscowości Iwowe” oraz terminu oddania ww. odcinka drogi do użytkowania.

Kontrolą objęto okres realizacji zadania od 10 sierpnia 2020 r. do 10 lipca 2024 r.

Niniejszym, przekazuję Pani Wójt wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono czynności kontrolne dotyczące zadania polegającego na przebudowie drogi gminnej Nr 130144W w miejscowości Iwowe na odcinku o długości 1 676,00 m.

W ramach kontroli realizacji zadania, ocenie poddane zostały następujące zagadnienia:

1. Proces rzeczowej realizacji zadania, poprzez sprawdzenie, czy dokumenty dotyczące realizacji inwestycji oraz faktycznie wykonany zakres rzeczowy zadania (ustalony na podstawie przeprowadzonych oględzin w miejscu realizacji zadania, opisany w protokole z oględzin) potwierdzają, że zadanie zostało zrealizowane zgodnie z postanowieniami Ustawy, UoD oraz sprawozdaniem z realizacji zadania i obowiązującymi przepisami.
2. Realizacja zakresu finansowego zadania, poprzez sprawdzenie czy zakres finansowy zadania zrealizowany został zgodnie z UoD i obowiązującymi przepisami.

W toku kontroli ustalono, że:

1. Proces rzeczowej realizacji zadania zgodny jest z zasadami Ustawy, UoD oraz sprawozdaniem z realizacji zadania i obowiązującymi przepisami, w zakresie:
 - 1) zaliczenia drogi objętej zadaniem do kategorii dróg publicznych;
 - 2) realizacji umowy z wykonawcą;
 - 3) dokumentacji uprawniającej do rozpoczęcia realizacji inwestycji;
 - 4) realizacji drogi na działkach będących własnością jednostki kontrolowanej;
 - 5) zezwolenia na wycinkę drzew;
 - 6) projektu budowlanego;
 - 7) projektu stałej organizacji ruchu;
 - 8) dziennika budowy;
 - 9) sporządzenia geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej;
 - 10) przystąpienia do użytkowania;
 - 11) dysponowania przez Kontrolowanego ksiązkami obiektów dla dróg objętych zadaniem;
 - 12) zgodności klasy drogi wskazanej w wykazie efektów rzeczowych i usług realizowanych w ramach zadania, stanowiącym załącznik do UoD, z klasą wynikającą z książki drogi;
 - 13) materiałów wykorzystanych przy realizacji zadania;
 - 14) wykonania zadania w pasie drogowym;
 - 15) wykonania zadania zgodnie z zakresem rzeczowym określonym w wykazie efektów rzeczowych i usług realizowanych w ramach zadania, stanowiącym załącznik do UoD;
 - 16) zgodności szerokości: pasa ruchu, chodników, poboczy, z wielkościami odpowiednich parametrów wskazanych w rozporządzeniu z 2 marca 1999 r. Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1518, dalej zwanym: Rozporządzeniem);
 - 17) wywiązania się z obowiązku umieszczenia na drodze objętej zadaniem tablicy informacyjnej.

Akta kontroli: str. 61 – 269, 285-287, 322-328, 350-367 oraz oryginały i potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów, znajdujące się w teczce zadania w Wydziale Rozwoju Regionalnego.

2. Zakres finansowy zadania zrealizowany został zgodnie z UoD oraz obowiązującymi przepisami, w zakresie:

- 1) zgodności kopii dowodów księgowych i protokołu końcowego odbioru robót przedstawionych do kontroli z kserokopiami dołączonymi do sprawozdania z realizacji zadania;
- 2) zgodności dowodów księgowych z wymogami określonymi w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości;
- 3) zgodności pomiędzy kwotami wynikającymi z protokołu końcowego robót i dowodu księgowego oraz postanowieniami umowy z wykonawcą zadania;
- 4) zgodności kwoty i terminu zapłaty z danymi określonymi w dowodzie księgowym oraz postanowieniami umowy z wykonawcą zadania, z zastrzeżeniem niżej opisanych niezgodności;
- 5) zgodności wykorzystania dofinansowania z postanowieniami UoD;
- 6) wysokości i terminowości oraz sposobu dokonywania zwrotu odsetek od środków przekazanego dofinansowania;
- 7) poprawności ujęcia wpływu dofinansowania i wydatków dokonywanych z tych środków w wyodrębnionej ewidencji księgowej;
- 8) nieodzyskania przez jednostkę kontrolowaną podatku VAT, w zakresie wydatków kwalifikowanych¹;
- 9) ujęcia środka trwałego w ewidencji majątku i przyjęcia na stan jednostki.

Akta kontroli: str. 122 – 153, 156-157, 227-325, 346-349, 358-376 oraz oryginały i potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów, znajdujące się w teczce zadania w Wydziale Rozwoju Regionalnego.

W wyniku kontroli, stwierdzono następujące uchybienia oraz przyczyny i skutki ich powstania:

Zgodnie § 5 ust. 3 umowy nr 73/2021, zawartej 24 sierpnia 2021 r. zmieniona Anekssem nr 1/2021 z 27 maja 2022 r. oraz Anekssem nr 2/2022 z 30 maja 2022 r. z wykonawcą robót

¹ Zgodnie z oświadczeniem Wójta i Skarbnika Gminy z dnia 23 stycznia 2024 r.

budowlanych (zwanej dalej „umową z Wykonawcą”), ryczałtowe wynagrodzenie zostanie wypłacone na podstawie faktury za odbiory częściowe wystawione w terminach dwumiesięcznych lub rzadszych w zależności od zaangażowania prac budowlanych.

Urząd Gminy w Borowiu, za wykonanie przedmiotu umowy z Wykonawcą pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 130144W w miejscowości Iwowe” otrzymał:

- 1) 23 grudnia 2021 r. fakturę nr F 0083/2021 wystawioną 22 grudnia 2021 r.;
- 2) 7 kwietnia 2022 r. fakturę nr F 0010/2022 wystawioną 5 kwietnia 2022 r.;
- 3) 13 maja 2022 r. fakturę nr 0016/2022 wystawioną 5 maja 2022 r.;
- 4) 20 czerwca 2022 r. fakturę nr 0028/2022 wystawioną 13 czerwca 2022 r.

Należy zatem stwierdzić, iż faktury wystawiane były w terminach niezgodnych z zapisami umowy z Wykonawcą.

Kontrolowany, na etapie weryfikacji Sprawozdania z realizacji zadania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, pismem z 21 września 2022 r. wskazał, że „(...) faktury za odbiory częściowe były wystawiane w terminach krótszych niż dwumiesięczne, kolejno w kwietniu, maju i czerwcu z uwagi na skutki opóźnień realizacji inwestycji w miesiącach listopad – grudzień 2021 r. spowodowane siłą wyższą (panującą pandemią) i brakiem dostępności na rynku odpowiedniej ilości materiałów oraz wydłużonym czasem oczekiwania na ich dostawę, co było zasygnalizowane w grudniowym raporcie. Powstałe opóźnienie spowodowało przesunięcie fakturowania zadania z miesiąca luty 2022 na początek kwietnia, co w konsekwencji skumulowało kolejne płatności. Kontynuowanie realizacji zadania w planowanych terminach nie krótszych niż dwumiesięczne, spowodowałoby brak możliwości ukończenia zadania w umownym terminie. Strony wzajemnie i zgodnie ustaliły, iż powyższa sytuacja nie wpływa na zakres, jakość, rodzaj i termin wykonywanego zadania a pozwala Wykonawcy płynnie realizować dalsze roboty budowlane. (...)”

Niezależnie od powyższego wyjaśnienia, należy stwierdzić, że zarówno Kontrolowany jak i Wykonawca nie wywiązali się z postanowień umowy w zakresie terminu wystawiania faktur. Powyższa niezgodność z postanowieniami ww. umowy stanowi uchybienie, ponieważ powinno to skutkować odpowiednią zmianą zapisów np. poprzez zawarcie stosownego aneksu zakładającego dopuszczalność wprowadzenia zmian w terminie wystawiania faktur.

Akta kontroli: str. 247-270, 271-272, 275-276, 279-280, 283-284 oraz oryginały i potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów, znajdujące się w teczce zadania w Wydziale Rozwoju Regionalnego.

Biorąc pod uwagę wyżej przedstawione ustalenia kontroli oraz fakt, że opisane działanie Gminy Borowie w zakresie dopuszczenia do wystawienia przez wykonawcę faktury i jej opłacenia, pomimo niezgodności tego działania z umową, było nierzetelne, a co za tym idzie umowne zobowiązanie nie było wypełnione zgodnie z jego treścią, realizację zadania oceniono pozytywnie pomimo uchybień.

Niezależnie od powyższego uchybienia, zgodnie § 3 umowy nr 79/2021, zawartej 31 sierpnia 2021 r. na pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego z osobą fizyczną, wynagrodzenie za wykonanie zadania nadzoru będzie płatne w dwóch ratach (pierwsza w wysokości 20 000,00 zł/brutto do 31 stycznia 2022 r., druga w wysokości 29 200,00 zł/brutto po wykonaniu prac budowlanych), przelewem w terminie 21 dni od daty prawidłowo złożonej faktury.

Kontrolującym, jako rozliczenie ww. umowy na pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego, okazano:

- 1) rachunek z 17 stycznia 2022 r. na kwotę 20 000,00 zł, (15 480,00 zł – kwota wynagrodzenia netto; 2 720,00 zł podatek Urząd Skarbowy, 1 800,00 zł Składka zdrowotna) zapłacony 21 stycznia 2022 r.;
- 2) rachunek z 20 czerwca 2022 r. na kwotę 29 000,00 zł, (23 200,00 zł – kwota wynagrodzenia netto; 3 944,00 zł podatek Urząd Skarbowy, 2 610,00 zł Składka zdrowotna) zapłacony 30 czerwca 2022 r.;
- 3) oświadczenie o rezygnacji z części wynagrodzenia za pełnienie funkcji inspektora nadzoru nad robotami budowlanymi pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 130144W w miejscowości Iwowe” – rezygnacja z części umownego wynagrodzenia w wysokości 200,00 zł.

Należy zatem stwierdzić, iż rozliczenie umowy nastąpiło na podstawie rachunków, tj. niezgodnie z zapisami umowy.

Kontrolowany, na etapie weryfikacji Sprawozdania z realizacji zadania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, pismem z 21 września 2022 r. wskazał, że „(...) wybór wykonawcy na pełnienie funkcji inspektora nadzoru nastąpił w drodze Zapytania ofertowego, na drukach obowiązujących w Urzędzie Gminy Borowie wraz z załącznikami w postaci Formularza ofertowego oraz wzoru umowy, który określa, że wynagrodzenie za wykonanie zadania zostanie rozliczone na podstawie wystawionych faktur. Zatem zawarta umowa na pełnienie funkcji inspektora nadzoru zawiera zapisy zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik do Zapytania ofertowego (...)”.

Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienie, niemniej zwracają uwagę na konieczność należytego opracowania zapisów umów zawieranych z wykonawcami.

Wnioski pokontrolne

Realizacja zadań współfinansowanych ze środków publicznych nakłada na inwestora liczne obowiązki, i jak wynika z wyżej przedstawionych ustaleń i stwierdzonych uchybień, Gmina Borowie nie wywiązała się ze wszystkich w sposób należyty.

W celu zapobiegania w przyszłości stwierdzonym uchybieniem, Gmina Borowie, powinna z większą starannością przestrzegać postanowień i procedur określonych w opracowywanych przez siebie umowach zawieranych z wykonawcami, a jeżeli to konieczne, dokonywać w nich zmian, tak aby podejmowane działania zgodne były z wiążącą strony umową.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli oraz powyższą ocenę dotyczącą realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 130144W w miejscowości Iwowe”, należy stwierdzić, że pomimo, stwierdzonych w niniejszym dokumencie uchybień, zadanie zostało zrealizowane, a dofinansowanie wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Jednocześnie, nakładam na Panią obowiązek przekazania do Wydziału Rozwoju Regionalnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykorzystania wniosków pokontrolnych.

łączę wyrazy szacunku i poważania

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Katarzyna Harmata
Dyrektor Wydziału Rozwoju
Regionalnego

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/